

традиційно визначали динаміку ВВП, зростанням або несуттєвим зменшенням результатів діяльності інших, які виявились менш вразливими, більш гнучкими й пристосованими до реалій сьогодення або, взагалі, залишилися у вигравшій з урахуванням зростання попиту на їх продукцію. Той факт, що Україні вдалось під час ковідної кризи уникнути фінансової дестабілізації та продовжувати безперебійну діяльність банківської сфери, дозволило активно використовувати фінансові механізми підтримки суспільства та економіки у боротьбі із кризою. Досить важливу роль у цілому зіграла підтримка з боку держави, зокрема пріоритетність розподілу бюджетних коштів на забезпечення медичних потреб та відбудову транспортної і соціальної інфраструктури, а також на підтримку населення та бізнесу з метою стимулювання попиту. Отже, Україна витримала іспит впливу пандемії COVID-19. І наразі, ситуація в економіці, переважно, залежить від динаміки та масштабів розповсюдження пандемії.

Використані джерела:

1. Державна служба статистики. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/nac_r.htm.
2. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/2130793-pokaznyk-serednoyi-zarobitnoyi-platy-za-2021-rik/>.
3. Лук'яненко, І., Віт, Д., Оліскевич, М. (2020). Фінансова політика в умовах тінізації та дисбалансів на ринку праці: методологія та інструментарій.
4. Лук'яненко, І., Віт, Д. (2017). Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації.
5. Вплив COVID-19 на економіку і суспільство країни. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=207b0ea0-8a87-48ac-b332-42732e4021b9>.

Ісаєнко К. В., Конончук А. А.
Студентки 2 р.н., НаУКМА

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КРИПТОВАЛЮТИ ЯК НОВОГО ІНСТРУМЕНТУ ІНВЕСТУВАННЯ

Криптовалюта - новий інструмент інвестування, який за останні роки став вельми популярним як серед професіональних інвесторів, так і серед пересічних громадян. З моменту її винаходу криптовалюта з маловідомого та нового інструменту перетворилася на світовий аналог валютної біржі, при чому на відміну від останньої, на біржі криптовалют можуть торгувати всі охочі. Ба більше, у наш час криптовалюта стала не лише способом зберігання активів, а й інструментом інвестування, який досі вивчають. З огляду на зростаючу значущість криптовалюти,

у даній роботі було проведено дослідження переваг та недоліків інвестування у неї, з якими можуть зіштовхнутися потенційні інвестори. Також у дослідженні були охоплені такі теми, як створення криптовалюти та механізм інвестування для більш цілісного аналізу переваг та недоліків.

Історія криптовалюти бере свій початок у 2008 році, коли певна невідома особа або група осіб під псевдонімом Сатоші Накамото випустила ідею першої у світі криптовалюти – біткоїна. Після випуску генезис-блоку у 2009 році біткоїн став першим продуктом блокчейну і був названий розробником «чисто одноранговою версією» електронних грошей. Того ж року розробники криптовалюти зробили тестову транзакцію: Сатоші відправив 10 BTC іншому учаснику мережі, і той їх успішно отримав. У вересні 2009 року вперше було виконано придбання біткоїну за фіатну валюту.

Біткоїн доволі швидко закріпився, набрав популярності й залишався єдиною криптовалютою до 2011 року. Із часом біткоїн став виявляти деякі недоліки, тому інші розробники вирішили створити альтернативні монети, також відомі як альткоїни, щоб покращити швидкість, безпеку, анонімність тощо. Серед перших альткоїнів був винайдений Litecoin, який мав на меті стати «сріблом» до «золота» – біткоїна.

Розробка все нових і нових криптовалют, які мали все досконаліші властивості, швидко набрала обертів. Таким чином, з'явився молодий і різноманітний ринок криптовалют, який станом на 2021 рік вже налічував більше, ніж 2000 видів цифрових монет.

Інвестування у криптовалюту - нескладний процес, який доступний будь-якому користувачу з навичками роботи на комп'ютері. Для початку потрібно створити акаунт на одній із таких криптобірж, як "Coinbase", "Binance", "Bisq" і т.д. Далі потрібно забезпечити акаунт фіатними грошима, обрати бажану криптовалюту, розмістити запит на покупку і зберегти придбану криптомонету у віртуальному гаманці.

Окрім простої реєстрації на криптобіржі, є й інші способи стати криптовалютним інвестором. До них відносяться інвестиції у криптовалютні компанії та фонди, а також майнинг криптовалют, для якого потрібне спеціальне обладнання.

Усі інвестори, розглядаючи криптовалюту як актив для вкладення своїх заощаджень, переслідують різні цілі. Деякі з них інвестують, маючи на меті лише спекулятивні цілі, інші дивляться на криптовалюту як на спосіб збереження вартості або захист від інфляції.

Непідданість інфляції є однією з найвагоміших переваг криптовалюти як інструменту інвестування. Завдяки цій властивості люди можуть захистити свої заощадження від втрати своєї вартості через різкий ріст цін за несприятливої економічної ситуації в країні. До того ж, у багатьох країнах досі відсутні

криптовалютні регулятори, що надає значну свободу інвесторам і звільняє їх від оподаткування придбаних активів.

Особливою рисою криптовалют є їхня децентралізація. Жодні уряди та центробанки не можуть штучно змінювати їхню вартість. На курс валют впливають лише два фактори: попит та пропозиція. Лише ринок визначає цінність криптоактивів, а емісія криптовалют обмежена програмно. Крім того, значним плюсом для криптовалютних інвесторів є можливість швидкого й легкого виводу вкладень із активу шляхом обміну криптовалюти на фіатні гроші на будь-якій доступній біржі.

І нарешті, ще одним із найбільших стимулів до інвестування в криптовалюту є отримання значно вищого доходу, ніж від банківських депозитів. Цей факт підтверджений реальними прикладами із діяльності як дрібних інвесторів, так і найбільших і найбагатших компаній світу. Наприклад, у серпні 2020 року інвестор придбав так звану "мемну" криптовалюту Shiba Inu на \$8 тисяч. До листопада 2021 року вони перетворилися на \$5,04 млрд. А компанія Tesla лише у 2020 році вперше у своїй історії показала прибуток у \$700 млн, у той же час інвестиції компанії в біткоїн принесли їй \$1 млрд лише за два місяці.

Проте, там де є плюси, є і мінуси. Першим недоліком інвестування у криптовалюту є волатильність ринку. Ринок криптовалюти дуже мінливий і вартість однієї монети може змінитись за дуже короткий проміжок часу. Найкращим прикладом є славнозвісний біткоїн, адже у 2021 році ціна стрімко піднялася до 40 тис доларів, причому досі точно невідомо через які фактори, і не виключено те, що ціна може так само різко впасти. Також згідно з опитуванням, проведеним в Угорщині у лютому 2021 року, лише 15% опитаних вважають криптовалюту надійною інвестицією, у той час як 85% схиляються до протилежного.

Другий недолік - це відсутність регулювання та відповідного законодавства. Оскільки криптовалюта це відносно новий фінансовий інструмент, держави поки не мають чіткої позиції щодо того, якими механізмами регулювати операції, проведені з ним. Це призводить до такої проблеми, що в разі збоїв у системі та втрати власниками їхніх активів у вигляді криптомонет, ці власники не можуть бути застраховані, тобто немає ніяких способів їхнього захисту на державному рівні.

Третім недоліком є складність прогнозування курсу криптовалюти. Якщо, наприклад, для ринку цінних паперів існують інструменти та методи аналізу цін, а також чинники, які впливають на курс акцій, то на противагу цьому, на ринку криптовалют дуже важко відстежувати причини зміни курсу, причому поширеними є створення спекулятивного попиту, а також махінації при торгівлі. До прикладу, бізнесмен Ілон Маск зміг підняти попит на певні цифрові монети за допомогою своїх соціальних мереж, що, як наслідок, підняло ціну на ці криптовалюти.

Отже, криптовалюта з простого вдалого експерименту Сатоші Накамото в 2008 р. перетворилася до нашого часу на доволі популярний і вигідний, хоча й ризикований, інструмент інвестування, доступний широкому колу осіб.

Інвестори обирають її для вкладення коштів завдяки високій дохідності, відсутності оподаткування й багатьом іншим вищезазначеним перевагам. У той же час багато хто все ще скептично ставиться до криптовалюти через занадто високі ризики, пов'язані з мінливістю курсу, відсутністю регулювання та складністю прогнозування курсу віртуальних монет.

Використані джерела:

1. What Is Cryptocurrency? - Learning Made Easy. URL: <https://www.dummies.com/article/business-careers-money/personal-finance/cryptocurrency/what-is-cryptocurrency-237561/#tab5>.
2. Що варто знати для ефективного інвестування в криптовалюту?. ligazakon.net. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FZ002525>.
3. Партнерський проект: інвестиції у криптовалюту. як, де і чому. URL: <https://nv.ua/ukr/spec/v-yaku-kriptovalyutu-investuvati-i-yak-pokrokovaya-instrukciya-50196521.html>.
4. Ukrinform. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3259041-zartivlivij-tvit-maskaznovu-obvaliv-bitcoin.html>.
5. Garnett A. G. Investing in Cryptocurrency. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/investing-in-cryptocurrency-5215269>.

Ковбасюк А. В.
Студент 2 р. н., НаУКМА

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇН ЄВРОПИ З МЕТОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Постановка проблеми: Охорона здоров'я є одним із найважливіших пріоритетів кожної держави, адже вигоди від більшої тривалості життя отримують не тільки громадяни цієї країни, а й власне держава. Збільшення тривалості життя сприяє подовженню працездатного періоду особи, а отже збільшенню власної вигоди та податкових надходжень, що в майбутньому дозволяє державі збільшити витрати на забезпечення благополуччя населення. З цією метою країни-члени Європейського Союзу проводять відповідну політику щодо вживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Виклад основних матеріалів дослідження: Одним з фінансових важелів регулювання кількості спожитої алкогольної та тютюнової продукції є акцизний